

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

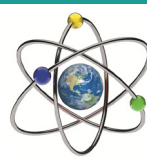
№8(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 606 sahifa,
3-avgust, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woosyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oğlu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Sun'iy intellekt muhitida o'sib kelayotgan Alfa avlodining shaxsiy va psixik rivojlanishi	10
<i>Jo'rayeva Dilfuza Abdug'aniyevna</i>	
Teng yonli uchburchak xossalari va kesmaning o'rta perpendikulyari xossalariidan foydalangan holda masalalar yechish	13
<i>Namozov Diyorbek Baxtiyor o'g'li</i>	
Xiva xonligining siyosiy boshqaruv modeli: Buxoro va Qo'qon xonliklari bilan qiyosiy tahlili.....	17
<i>Mutallibjonov Boburmirzo</i>	
Boshlang'ich sinfda informatika fanini o'qitish metodikasi	26
<i>Nosirova Feruza Baxadir qizi</i>	
Funksional savodxonlik asosida bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini professional rivojlantirishning strukturaviy-faoliyatli modeli.....	30
<i>Gafurova Mahfuza Abbosovna</i>	
Mutafakkirlar asarlarida bolalar faolligini shakllantirishda o'yinlardan foydalanishning yoritilishi	35
<i>Ravshanova Uldona Narziboyevna</i>	
Ijtimoiy-madaniy qadriyatlar variatsiyasi sharoitida talabalarda kitobxonlik madaniyatini rivojlantirish mazmuni	39
<i>Vorisova Barnoxon Olimjon qizi</i>	
Huquqiy ta'lim va huquqiy tarbiya integratsiyasi orqali yoshlar orasida huquqbuzarliklarning oldini olish	43
<i>Habibjonov Izzatbek Dilshodjon o'g'li</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning tanqidiy va refleksiv tafakkurini rivojlantirishda antfragil yondashuvning o'rni.....	51
<i>G'ulomjonova Ziyodaxon A'zamjon qizi</i>	
Badiy adabiyotning yoshlar tarbiyasidagi didaktik imkoniyatlari	57
<i>Irisboyeva Xotiraxon Utbasarovna</i>	
Talabalarining o'quv amaliyoti jarayonida kasbiy mobilligini rivojlantirishda dual ta'limga asoslangan metodikani takomillashtirish	61
<i>G'ofurov To'liqinjon</i>	
Didactic Opportunities of Content and Language Integrated Learning (CLIL) Technology in English Language Teaching	67
<i>Ismailova Aziza Dilshodovna</i>	
Фольклорные источники в историко-географическом изучении памятников Устюрта.....	72
<i>Канаатов Есимкан</i>	
Xorijiy davlatlar tajribasida o'zgarishlarni boshqarish ko'nikmalarini rivojlantirish amaliyoti.....	76
<i>Abdullayev Amirulla Xazratovich</i>	
Algoritmik faollikni rivojlantirishning zamonaviy metodik yondashuvi	81
<i>Pardayeva Kamola Sultonovna</i>	
Sun'iy intellekt va startap ekotizimi asosida talabalarining tadbirkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish	86
<i>Imomaliyev Quvvat Choriyevich</i>	
Maktab ta'limida o'qitish sifatini baholashning ko'p tarmoqli raqamli-diyagnostik tizimini joriy etish va boshqarish	91
<i>Nurmetov Tursunbek Kenjayevich</i>	
Event ta'lim texnologiyasi vositasida talabalarining o'qish samaradorligini oshirish	96
<i>Latipova Ma'rifat Salohiddin qizi, Bo'tayeva Saodat Xudoyor qizi</i>	
Texnologik ta'lim yo'nalishi talabalarining malakaviy va pedagogik amaliyotlari uzviyligini ta'minlashning metodik modeli	99
<i>Mardonov Maqsudbek Maxmudovich</i>	
Nogironligi bo'lgan bolalarni tarbiyalayotgan oilalarga ijtimoiy-psixologik yordam ko'rsatishning nazariy-metodologik asoslari	103
<i>Umarova Umidaxon Ibaydullayevna</i>	

Chizmachilik darslarida animatsiyali modellarni qo'llashning pedagogik asoslari	108
<i>Xo'janiyozov Shokir Rustamovich</i>	
Fanlararo aloqadorlik asosida tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida ingliz tilini o'qitish metodikasi va uning eksperimental samaradorligi	114
<i>Isroilova E'zoza Akmal qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarida ingliz tilini o'qitishda veb-kvestlar va raqamli keyslarni samarali qo'llash usullari	119
<i>Shermatova Ra'no O'ktam qizi, Baxodirova Gulnoz Kamalovna</i>	
Xalq og'zaki ijodi asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativ faoliyatini takomillashtirish texnologiyalari	124
<i>Abduraximova Muxabbat Allayevna</i>	
Bo'lajak fizika o'qituvchilarini nanotexnologiya sohasidagi bilimlarni taqdim etishga va o'qitishga tayyorlash metodikasi	129
<i>Sottarov Abduvali Umirqulovich</i>	
Raqamli ta'lim muhitida talabalarning raqamli tafakkurini rivojlantirishning pedagogik mexanizmlarini takomillashtirish	133
<i>Nuraliyeva Feruza Abdusalim qizi</i>	
Emotsional intellekt va raqamli kommunikatsiya: yoshlar psixologiyasida zamonaviy tendensiyalar	137
<i>Qahharov Nuriddin Sherbek o'g'li</i>	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda "o'quv burnout" (o'qishga nisbatan charchash va sovish) holatining oldini olishda motivatsion pedagogik texnologiyalar	142
<i>Babajanova Gulmira Muratbayevna</i>	
Linguopragmatic Errors in Artificial Intelligence-Generated Translations	147
<i>Aytmuxamedova Durdona Jasur qizi</i>	
Клинические особенности аллергодерматозов у лиц, проживающих в Ташкентской области	153
<i>Абдуллаева Ф. Б., Саипова Н. С.</i>	
Tyutorlik faoliyatining pedagogik ahamiyati	160
<i>Ashirova Gulnora Xayrullayevna</i>	
Innovatsion yondashuv asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kasbga yo'naltirish metodikasini takomillashtirish	164
<i>Nurmuratova Iroda Nuriddinovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktabga tayyorlashda diqqat yetishmasligi va giperfaollik: mnemotexnik korreksiya	169
<i>Egamberdiyeva Xuriyat Egamberdiyevna, Kaxxarova Ozoda Abdimo'minovna</i>	
The Historical Development of Translation	173
<i>Sharopova Gulnoza Odil qizi</i>	
Integratsiya jarayonlarini samarali boshqarishga yo'naltirilgan metodik tizim	176
<i>L. T. Xudaybergenova</i>	
Multimodal matnlarni tanlash va dalillarga asoslangan o'quv topshiriqlari metodikasini ishlab chiqish	180
<i>G'ofurova Dilshodaxon Toxirjon qizi</i>	
Bo'lajak tibbiyot xodimlarining diagnostik kompetensiyalarini shakllantirishda innovatsion ta'lim texnologiyalarining o'rni: ilmiy adabiyotlar sharhi	186
<i>Xalimova S. A.</i>	
The Role and Opportunities of Artificial Intelligence (AI) in the Management of Educational Institutions	191
<i>Abduqahorova Lobar Oybekovna</i>	
Malaka oshirish jarayonida maktab direktorlarining mediakompetentligini rivojlantirishning tashkiliy-boshqaruv mexanizmi	197
<i>Xidirova Maftuna Ilhom qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalarida iqtisodiy tarbiya berishda STEAM va an'anaviy usullarning qiyosiy tahlili	205
<i>Boltayeva Nasiba Ilhom qizi</i>	

Kasb-hunar ta'limida elektromobillar va robototexnika yo'nalishlarini rivojlantirish: xalqaro hamkorlik tajribasi va "2+1" dual ta'lim modeli.....	209
<i>Dushanov Nuriddin Qo'ldoshovich, Suvonov Murodjon Abdurahmon o'g'li, Ibragimova Dinara Rustam qizi, Karimova Oygul Ro'ziyevna, Avliyoqulov Muxammad Mustafoyevich</i>	
Multimodal matnlarni tanlash va dalillarga asoslangan o'quv topshiriqlarining metodikasini ishlab chiqish ...	212
<i>G'ofurova Dilshodaxon Toxirjon qizi</i>	
Maktabgacha ta'limda "ijodiy faoliyat" va "kreativlik" konseptlarining nazariy-metodologik interpretatsiyasi...	218
<i>Komila Aytmuratova</i>	
Bo'lajak chet tili o'qituvchilarining leksik kompetensiyasini shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyasi asosida rivojlantirishga doir mashqlar tipologiyasining samaradorligi.....	222
<i>Maxmudova Feruza Salimjonovna</i>	
O'zbek va rus nasrida oilaviy munosabatlarning badiiy-psixologik talqini	227
<i>Qurbonova Malika Toxir qizi</i>	
O'quv-biluv kompetensiyasining nazariy asoslari va zamonaviy pedagogik yondashuvlar	230
<i>Saydaxmedova Barno Batirovna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining matematik tayyorgarligi tarkibi: TIMSS va PISA xalqaro baholash dasturlari asosidagi nazariy tahlil	235
<i>Abdusattarova Zaynab</i>	
Fizikani o'qitishda barqaror taraqqiyot tushunchalarini rivojlantirish: O'zbekiston kontekstida adabiyotlar tahlili.....	243
<i>Avazova Oltin</i>	
Futbolda 11–12 yoshli darvozabonlarni texnik-taktik jihatdan tayyorlashda maxsus mashqlarning ahamiyati	247
<i>Ibragimov Qosimbek Isroil o'g'li</i>	
Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanni o'qitish jarayonida sun'iy intellekt yordamida foydalanib nazariy bilimlarni hayotga tatbiq qilib o'rganish metodlari	253
<i>Jo'layeva Munira Choriyevna</i>	
Creativity-Oriented Language Teaching in Karakalpak Folk Pedagogy	256
<i>Khodzhanizayeva Aygul Aytmuratovna</i>	
Bo'lajak pedagoglarda estetik kompetentlikni rivojlantirishning metodik asoslari.....	264
<i>Saidova Dilorom Erkinovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik muammolarni hal etish ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi	269
<i>Farhodova Sevara Qo'ziboy qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda ona tili darslarida tanqidiy va ijodiy fikrlashni rivojlantirish texnologiyalari.....	274
<i>Norkulova Jasmina Sodikovna</i>	
Umumta'lim maktablarida matematik kechalar orqali o'quvchilarning mantiqiy tafakkurini rivojlantirish samaradorligi.....	277
<i>Saytniyozov Adham Annamuhomet o'g'li</i>	
Tibbiy va pedagogik ta'lim jarayonida "Case Study" metodini qo'llash orqali talabalarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish	282
<i>Shaymatova Azizaxon Rustambekovna</i>	
Dutor ijrochiligining amaliy-texnik jihatlariga e'tibor qaratish va ushbu jarayonni rivojlantirish	286
<i>Shodiyeva Shahinabonu Shoirjon qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda pedagogik texnikani shakllantirish texnologiyalari	293
<i>Turimbetova Sveta Muhammedaliyevna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila o'rtasidagi hamkorlik menejmentini takomillashtirishda direktor o'rinbosarining roli	297
<i>Xolnazarova Shaxnoza Baxodir qizi</i>	
Адаптивная геймификация в школьном обучении физике	304
<i>Индира Бахадуровна Ерленесова</i>	
Bo'lajak pedagoglarda qadriyatlar tizimining shakllanishiga ta'sir etuvchi psixologik omillar	309
<i>Taylanova Sh. Z.</i>	

Metakognitiv kompetensiya: mohiyati va mazmuni, tarixiy evolyutsiyasi.....	317
<i>Xasanova Feruza Xurramovna, Abdullayeva G. A.</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy tayyorgarlikni ta'minlovchi refleksiv va motivatsion mexanizmlar	322
<i>Fayziyeva Umida Asadovna</i>	
Arab tilida jumla tuzilishi: ismiy va fe'liy jumalarning nahviy tahlili	328
<i>Quqonboyeva Moxlaroyim Elmurodjon qizi</i>	
"Maugli" asarining didaktik ahamiyati va obrazlar tahlili	333
<i>To'g'onova Dinoraxon Mansurjon qizi</i>	
Jadid taraqqiyparvari Ahmad Zaki Validiyning ijtimoiy-siyosiy faoliyati va uning vatanparvarlik harakatlari...	337
<i>Raximov Azizbek Normurodovich</i>	
Biologiya darslarida kooperativ ta'lim texnologiyasidan foydalanish metodikasi	342
<i>Ibodova Mahfuza Namozovna</i>	
Ta'limni tashkil etishning pedagogik omillari	346
<i>Yuldasheva Nilufar Abdullayevna, Hazratkulova Lobar To'rabek qizi</i>	
5–7 yoshli qizlarda badiiy gimnastika orqali maxsus harakat ko'nikmalarini rivojlantirish	350
<i>Botirova Sayyora Nurullayevna</i>	
Talabalarda grammatik kompetensiyani rivojlantirishning zamonaviy pedagogik yondashuvlari	354
<i>Aymanova Shyirinay Kamilovna</i>	
Yosh ofitserlarda xizmat rezistentligini belgilovchi ijtimoiy-psixologik determinantlar	357
<i>Rejаметова Irada Ikramshikovna</i>	
Chapaqay o'quvchilarda grafik malakalarni rivojlantirishning o'ziga xos jihatlari	363
<i>Yusufzoda Shabnami Yunus</i>	
Преимущества использования STEAM технологий в дошкольном образовании.....	368
<i>Садикова Д. Х.</i>	
Sun'iy intellekt bilan ishlash jarayonida o'quvchilarning kognitiv mustaqilligi va metakognitiv nazoratining pedagogik-psixologik determinantlari	371
<i>Saliyeva Muslima Maxsetbay qizi</i>	
Ta'lim jarayonida sun'iy intellekt asosidagi kiberxavfsizlik tizimlarining etik va huquqiy jihatlari o'qitish metodikasi	377
<i>Turanova Aynur Baxtjan qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar alaliyasini korreksiya qilishda neyrostimulyatsiya hamda logopedik texnologiyalarning kompleks qo'llanilishi.....	381
<i>Axunxodjayeva Dildoraxon G'anixon qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti, oila va mahalla hamkorligi korporativ ta'lim tendensiyasi sifatida	384
<i>Qilichova Marxabo Xudaykulovna</i>	
Informatika fanini innovatsion vositalar bilan o'qitish.....	392
<i>Allaberganova Muyassar, Po'lotova Sevinchoy Arslon qizi</i>	
Jamoat tartibini saqlash xizmatida boshqaruv kompetensiyalarining ijtimoiy-psixologik determinatsiyasi....	397
<i>Mamatxanov Nodirxon Sadridin o'g'li</i>	
Sociolinguistic Variation in English: A Study of Dialects and Accents.....	402
<i>Keldiboyeva Diyora Shuhratilla qizi, Ramazonova Feruzaxon Akbarovna</i>	
Ingliz va o'zbek multimodal diskursida lingvomadaniy ma'noning verbal-vizual vositalar orqali voqelanishi: chog'ishtirma-pragmatik tahlil.....	405
<i>Mo'minova Maftuna Alijonovna</i>	
Long-Term Retention and Pragmatic Use of English Idioms Following Adaptive Instruction: A Longitudinal Follow-Up Study.....	409
<i>Alisher Sidikov Uktamjonovich</i>	
Ta'lim klasteri sharoitida bo'lajak muhandislarning tayanch kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari va metodik modeli	418
<i>Yangiyev Shavkat Norkobulovich</i>	
Ixtisoslashtirilgan maktab o'quvchilarining biologiya fanidan olimpiada masalalarini yechish ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish	422
<i>Sh. Yu. Abdunabiyeva</i>	

Dual ta'lim modeli sharoitida bo'lajak o'qituvchilarning pedagogik muloqot kompetentligini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	428
Turamuratov Ulug'bek Uraqovich	
Bo'lajak o'qituvchilarni raqamli baholash faoliyatiga tayyorlashning pedagogik modeli	433
Raisov Shamsiddin Rashid o'g'li	
Bo'lajak informatika o'qituvchilarining kreativ fikrlashini rivojlantirishda raqamli pedagogik texnologiyalarning samaradorligi	438
Radjapov Aybek Allaberganovich	
Miya falajiga chalingan bolalar bilan qilichbozlik mashg'ulotlarini o'tkazish uchun moslashuvchan dasturni ishlab chiqish va raqamli uslubiy yordam	442
Davranova Maftunabonu Elyorovna	
Maxsus pedagogika yo'nalishi talabalari kasbiy mas'uliyatini shakllantirishning nazariy va amaliy asoslari...	448
Xalimova Ozoda	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining mantiqiy fikrlashini raqamli didaktik o'yinlar vositasida rivojlantirish	451
Sabohat Sharofiddinovna Siddiqova	
Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalarining kasbiy-metodik kompetentligini rivojlantirishda simulyatsion texnologiyalarni qo'llash metodikasi	455
Baratova Yulduz	
Talabalar huquqiy madaniyatini yuksaltirishda sun'iy intellektning o'rni	461
Shamsudinova Malika Ulug'bek qizi	
Deviant xulqli o'quvchilarni tarbiyalashning pedagogik-psixologik muammolari va ularning yechimlari.....	464
Usmonov Abdurashid Norbo'tayevich	
Muloqot va uni o'smirlik yoshida rivojlantirish masalalari	470
Orifova Sabot Yakubovna	
O'smirlik davridagi shaxslararo munosabatlarni tadqiq etish metodlari.....	474
Safarova Dilnoza Kuchkarovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining barkamol yosh avlodni shakllantirishda milliy innovatsion pedagogik texnologiyalarning o'rni	478
Ibodullayeva Dildora Shukrulla qizi	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligi ahamiyatining rivojlangan xorijiy mamlakatlar tajribasi asosida tahlili.....	481
Oripova A'lo O'ktam qizi	
Logopediya fanida me'yor tushunchasining zamonaviy talqinlari: nazariy yondashuvlar va metodologik asoslar.....	485
Turg'unboyev Sirojiddin Faxriddinovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ingliz tilida ishonchli muloqot ko'nikmalarini shakllantirishda zamonaviy pedagogik metodlarning o'rni va amaliy tahlili.....	489
Gulnoza Djurakulova Shavkatovna, Ochildiyeva Shahnoza Avdivohid qizi	
Dual ta'lim sharoitida bo'lajak qishloq xo'jaligi muhandislarining kasbiy kompetensiyasini shakllantirish natijalari	494
Abdullayeva Rohilaxon Ne'matjonovna	
Probatsiya nazoratidagi shaxslarni ijtimoiy moslashtirishda psixologik xizmatning samaradorligi	500
Qayumov Ramazon Zoirjon o'g'li	
Umumta'lim maktablarida musiqa madaniyati darslarida raqamli texnologiyalardan foydalanish muammolari va yechimlari.....	507
O'rishboyeva Xumora O'rol qizi	
Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy mahoratini oshirishda innovatsion raqamli texnologiyalar imkoniyatlari	510
Abdulkarimova Rayxona Akmalovna	
Inklyuziv ta'limda subyektlar faoliyatini raqamli tahlil qilishda ma'lumotlar bazasi va monitoring tizimining ahamiyati	515
Dilshodov Abrorjon Dilshodjon o'g'li	

Value Representations in the Family-School-Student System	522
Gulbakhar Orazbayeva	
Gamified Writing Tasks and Their Impact on Learner Motivation and Text Quality	527
Islamova Nilufar Ismail qizi	
Innovatsion ta'lim metodlari va texnologiyalari asosida bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarida pedagogik liderlik kompetensiyalarini rivojlantirish mazmuni	534
Jumanov Lochinbek Habibulla o'g'li	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida muloqot kompetensiyasini shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari ...	537
Mamazokirova Robiyaxon Muhammadali qizi, Qodirova Buzulayho Turgunovna	
STEAM ta'lim texnologiyasi asosida bo'lajak tarbiyachilarning metodik tayyorgarligini takomillashtirish tizimi	543
To'raqulova Malohat Bahodir qizi	
Hozirgi o'zbek she'riyatida intertekstual talqinlar	547
Ro'ziqulova Dilbar Muzaffar qizi	
Mustaqillik va Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi	551
Erkayev Elmira Temirovich	
Yapon pedagogik tajribasini O'zbekiston oliy ta'lim muhitiga moslashtirishning didaktik shartlari	556
Jumanazarova Gullola Yoqubjanovna	
Velosportchilarda irodaviy xususiyatlarning namoyon bo'lishi va ularni rivojlantirishning psixologik jihatlari	560
Raxmonova Go'zal Bobir qizi	
Migrant talabalarda shaxsiy identifikatsiyani shakllantirishning pedagogik usullari	563
Turg'unov Ilxomjon Iqboljon o'g'li	
Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning innovatsion usullari ...	567
Ergasheva Go'zal Ruzimurod qizi	
Shaxs liderlik sifatlarini rivojlantirish jarayonining nazariy asoslari	571
Mansurova Lobar Luqmon qizi	
Translation Types, Approaches and Concepts	575
Sharopova Gulnoza Odil qizi	
Boshlang'ich sinflarda sun'iy intellekt va raqamli o'yinlardan foydalanish afzalliklari	579
Namozova Sevinch Asqar qizi, S. D. Usmonov	
Психологические особенности родительства в молодых семьях	583
Абдуқодирова Дилшода Жамшиддин қизи	
Формирование гендерных стереотипов в семье и их влияние на психологию молодёжи	588
Каршибаева Гульноза Абдуқодировна	
Bo'lajak o'qituvchilarda neyro-motivatsion qobiliyatlarni rivojlantirish va kasbiy tayyorgarlik sifatini oshirish	593
Mamajonova Zulfizarxon Madaminovna	
Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak tasviriy san'at fani o'qituvchilarini innovatsion faoliyatga tayyorlash	596
Nozimova Muhabbat Akram qizi	
Bo'lajak musiqa o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish omillari	600
Teshayev Javohir Nurali o'g'li	

RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA BO'LAJAK TASVIRIY SAN'AT FANI O'QITUVCHILARINI INNOVATSION FAOLIYATGA TAYYORLASH

Nozimova Muhabbat Akram qizi

9-son Bolalar musiqa va san'at maktabi

Annotatsiya: Mazkur maqolada raqamli ta'lim muhiti sharoitida bo'lajak tasviriy san'at fani o'qituvchilarini innovatsion faoliyatga tayyorlashning nazariy-metodologik asoslari hamda amaliy mexanizmlari yoritilgan. Tadqiqot davomida pedagogik kuzatuv, anketa so'rovi, tajriba-sinov ishlari va statistik tahlil metodlaridan foydalanildi. Raqamli platformalar, sun'iy intellekt, virtual va kengaytirilgan reallik texnologiyalari hamda grafik dasturlarni o'quv jarayoniga integratsiya qilish bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishga sezilarli ta'sir ko'rsatishi aniqlandi. Tadqiqot natijalari raqamli ta'lim muhitida innovatsion faoliyatni shakllantirish modeli samaradorligini tasdiqlaydi.

Kalit so'zlar: raqamli ta'lim muhiti, innovatsion faoliyat, tasviriy san'at, bo'lajak o'qituvchi, raqamli kompetensiya, pedagogik innovatsiya, sun'iy intellekt, grafik dizayn.

Abstract: This article discusses the theoretical and methodological foundations and practical mechanisms for preparing future fine arts teachers for innovative activities in a digital educational environment. The research used pedagogical observation, questionnaire surveys, experimental and testing work, and statistical analysis methods. It was found that the integration of digital platforms, artificial intelligence, virtual and augmented reality technologies, and graphic programs into the educational process has a significant impact on the development of future teachers' professional competence. The results of the study confirm the effectiveness of the model for developing innovative activities in a digital educational environment.

Key words: digital educational environment, innovative activities, fine arts, future teacher, digital competence, pedagogical innovation, artificial intelligence, graphic design.

Аннотация: В данной статье рассматриваются теоретико-методологические основы и практические механизмы подготовки будущих преподавателей изобразительного искусства к инновационной деятельности в цифровой образовательной среде. В исследовании использованы методы педагогического наблюдения, анкетирования, экспериментальной и тестовой работы, а также статистического анализа. Установлено, что интеграция цифровых платформ, искусственного интеллекта, технологий виртуальной и дополненной реальности, а также графических программ в образовательный процесс оказывает существенное влияние на развитие профессиональной компетентности будущих преподавателей. Результаты исследования подтверждают эффективность модели формирования инновационной деятельности в цифровой образовательной среде.

Ключевые слова: цифровая образовательная среда, инновационная деятельность, изобразительное искусство, будущий преподаватель, цифровая компетентность, педагогические инновации, искусственный интеллект, графический дизайн.

KIRISH

Jahon ta'lim tizimida raqamlashtirish jarayonlarining jadallashuvi pedagog kadrlarni tayyorlash mazmunini tubdan o'zgartirmoqda. Bugungi kunda bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchisidan nafaqat an'anaviy tasviriy san'at texnikalarini mukammal egallashi, balki raqamli texnologiyalar asosida innovatsion darslarni loyihalash, multimedia mahsulotlarini yaratish, sun'iy intellekt vositalaridan samarali foydalanish ham talab etilmoqda. Oliy pedagogik ta'lim tizimida olib borilayotgan islohotlar zamonaviy pedagogning kasbiy kompetensiyalarini yangi bosqichga olib chiqishni nazarda tutadi. Shu nuqtai nazardan, bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarini innovatsion faoliyatga tayyorlash dolzarb ilmiy-amaliy muammolardan biri hisoblanadi. Oliy ta'lim muassasalarida raqamli ta'lim muhitida bo'lajak tasviriy san'at fani o'qituvchilarini innovatsion ta'lim vositalaridan foydalanish asosida innovatsion faoliyatga tayyorlash masalasi tadqiqot ishi muammosining dolzarbligini belgilaydi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Mazkur tadqiqot respublikamizda fan va texnologiyalarni rivojlantirish, axborotlashgan jamiyat va demokratik davlatning ijtimoiy, iqtisodiy, madaniy va ma'naviy-ma'rifiy rivojlanishida innovatsion g'oyalar tizimini shakllantirish va ularni amalga oshirish yo'llarini belgilashni ustuvor vazifa sifatida nazarda tutadi. Raqamli texnologiyalarning ta'lim tizimiga keng joriy etilishi pedagog kadrlarni tayyorlash mazmuni va metodikasini tubdan yangilashni taqozo etmoqda. Ayniqsa, bo'lajak tasviriy san'at fani o'qituvchilarini raqamli ta'lim muhitida innovatsion faoliyatga tayyorlash masalasi zamonaviy pedagogik tadqiqotlarning ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi. Mazkur yo'nalishda olib borilgan ilmiy izlanishlar shuni ko'rsatadiki, raqamli texnologiyalarni samarali qo'llash faqat texnik vositalardan foydalanishni emas, balki pedagogning kasbiy kompetensiyalari, kreativ tafakkuri va innovatsion faoliyatini rivojlantirishni ham nazarda tutadi. Xalqaro miqyosda pedagoglarning raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish masalalari UNESCO, OECD va Yevropa Komissiyasi tomonidan ishlab chiqilgan konseptual hujjatlarda keng yoritilgan.

UNESCOning "ICT Competency Framework for Teachers" konsepsiyasida pedagoglarning axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish bo'yicha kompetensiyalari uch bosqichda – texnologik savodxonlik, bilimlarni chuqurlashtirish va bilim yaratish darajalarida – shakllanishi lozimligi ta'kidlanadi. Mazkur model bo'lajak o'qituvchilarning raqamli ta'lim muhitida samarali faoliyat yuritishiga metodologik asos bo'lib xizmat qiladi.

Shuningdek, J. Piaget, L. Vygotskiy, J. Bruner va D. Kolblarning konstruktivistik ta'lim nazariyalari ham raqamli ta'lim muhitini tashkil etishda nazariy asos bo'lib xizmat qiladi. Ularning ilmiy qarashlariga ko'ra, talaba bilimni tayyor shaklda qabul qilmaydi, balki mustaqil faoliyat, loyiha ishlari, muammoli vaziyatlar va interaktiv hamkorlik orqali egallaydi. Raqamli platformalar aynan ana shunday faol ta'limni tashkil etish imkonini beradi. So'nggi yillarda sun'iy intellekt texnologiyalarining rivojlanishi ta'lim jarayoniga ham sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Holmes, Bialik va Fadel tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda sun'iy intellekt individual ta'lim trayektoriyasini yaratish, o'quv materiallarini moslashtirish, avtomatik baholash hamda ijodiy topshiriqlarni ishlab chiqishda samarali vosita sifatida e'tirof etiladi.

Tasviriy san'at ta'limida Midjourney, DALL·E, Adobe Firefly va boshqa generativ sun'iy intellekt platformalari kompozitsiya, rang yechimi va vizual g'oyalarni shakllantirishda yangi imkoniyatlarni yaratmoqda. Tasviriy san'at ta'limini raqamlashtirish bo'yicha xorijiy olimlar tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda Adobe Photoshop, Illustrator, Blender, Autodesk SketchBook, Krita, Canva va boshqa grafik dasturlar talabalarning kreativ tafakkuri hamda vizual dizayn kompetensiyalarini rivojlantirishda muhim vosita ekanligi qayd etilgan. Shu bilan birga, virtual muzeylar, raqamli galereyalar va 3D ekskursiyalardan foydalanish talabalarning badiiy-estetik dunyoqarashini kengaytirishi ilmiy jihatdan asoslangan.

Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi mamlakatlari olimlari tomonidan ham pedagogik innovatsiyalar, raqamli pedagogika va kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish bo'yicha qator tadqiqotlar amalga oshirilgan. Mazkur ishlarda bo'lajak pedagoglarni raqamli ta'lim muhitiga moslashtirish, multimedia texnologiyalaridan foydalanish, elektron ta'lim resurslarini yaratish hamda masofaviy ta'limni tashkil etish metodikasi keng yoritilgan. Biroq ushbu tadqiqotlarning aksariyati umumiy pedagogik yo'nalishga bag'ishlangan bo'lib, tasviriy san'at o'qituvchilarining innovatsion faoliyatini shakllantirish masalalari yetarli darajada tadqiq etilmagan. O'zbekistonda ham ta'limni raqamlashtirish bo'yicha keng ko'lami islohotlar amalga oshirilmoqda^[1].

"Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi, "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun hamda oliy ta'limni rivojlantirishga oid Prezident farmon va qarorlarida pedagoglarning raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish, elektron ta'lim resurslarini yaratish va innovatsion pedagogik texnologiyalarni ta'lim jarayoniga joriy etish ustuvor vazifalar sifatida belgilangan^[2].

Respublikamiz olimlari tomonidan pedagogik texnologiyalar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va raqamli ta'lim muhitiga bag'ishlangan ko'plab ilmiy ishlar yaratilgan bo'lsa-da, aynan bo'lajak tasviriy san'at fani o'qituvchilarini innovatsion faoliyatga kompleks tayyorlash metodikasi bo'yicha tadqiqotlar soni nisbatan kam.

Mavjud ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, raqamli ta'lim muhiti bo'yicha olib borilgan tadqiqotlarda asosan pedagoglarning raqamli savodxonligini oshirish, axborot texnologiyalaridan foydalanish va masofaviy ta'limni tashkil etish masalalariga e'tibor qaratilgan. Biroq tasviriy san'at ta'limining o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda innovatsion faoliyatni shakllantirish, grafik dizayn dasturlari, sun'iy intellekt vositalari, virtual reallik va elektron portfolio texnologiyalarini yagona metodik tizim asosida integratsiyalash masalalari yetarli darajada ilmiy asoslanmagan^[3]. Shu sababli mazkur tadqiqotning ilmiy yangiligi bo'lajak tasviriy san'at fani o'qituvchilarini raqamli ta'lim muhiti sharoitida innovatsion faoliyatga tayyorlashning integratsiyalashgan modelini ishlab chiqish, uning pedagogik shart-sharoitlarini aniqlash hamda zamonaviy raqamli vositalar va sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish asosida kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish metodikasini takomillashtirishdan iborat^[4].

Mazkur yondashuv nafaqat pedagoglarning raqamli kompetensiyalarini, balki ularning kreativ fikrlashi, loyiha faoliyati, innovatsion pedagogik yondashuvlari va kasbiy moslashuvchanligini ham yangi bosqichga ko'tarishga xizmat qiladi ^[5].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Hozirgi kunda ishlab chiqarish qonunlari, kuchlari va texnik vositalarning raqamli texnologiyalar asosida rivojlanishi xalq xo'jaligining barcha tarmoqlari singari ta'lim tizimiga ham o'z ta'sirini ko'rsatmoqda ^[6]. Yangi texnika va ishlab chiqarish texnologiyalari ta'limning, ayniqsa, texnologiya fanining mazmuni, tashkiliy shakli va o'qitish metodikasining o'zgarishiga, amaliy mashg'ulotlarda qo'llanilayotgan innovatsion ta'lim vositalari esa o'quvchilarni shaxs sifatida o'quv-bilish faoliyatida jadallashtiruvchi samarali innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalangan holda innovatsion faoliyatga tayyorlash muhim ekanligini taqozo etadi ^[7].

Mazkur tadqiqot bo'lajak tasviriy san'at fani o'qituvchilarini raqamli ta'lim muhitida innovatsion faoliyatga tayyorlashning pedagogik mexanizmlarini ishlab chiqish va ularning samaradorligini aniqlashga qaratilgan. Tadqiqot metodologiyasi kompetensiyaviy, tizimli, faoliyatga yo'naltirilgan, shaxsga yo'naltirilgan hamda innovatsion yondashuvlar uyg'unligiga asoslandi. Tadqiqotning nazariy asosini pedagogika, psixologiya, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va tasviriy san'at ta'limi metodikasiga oid ilmiy qarashlar tashkil etdi.

Kompetensiyaviy yondashuv asosiy metodologik tamoyil sifatida tanlandi. Ushbu yondashuv bo'lajak o'qituvchilarda faqat nazariy bilimlarni emas, balki raqamli texnologiyalarni kasbiy faoliyatda samarali qo'llash, innovatsion darslarni loyihalash, elektron ta'lim resurslarini yaratish hamda zamonaviy grafik dasturlar bilan ishlash kompetensiyalarini shakllantirishni nazarda tutadi.

Tizimli yondashuv asosida bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarini innovatsion faoliyatga tayyorlash bir-biri bilan uzviy bog'liq bo'lgan maqsad, mazmun, metod, vosita, shakl va natijalar tizimi sifatida ko'rib chiqildi. Mazkur yondashuv raqamli ta'lim muhitining barcha komponentlarini yagona pedagogik tizim sifatida integratsiyalash imkonini berdi.

Faoliyatga yo'naltirilgan yondashuv talabalarning amaliy faoliyatini tashkil etishga qaratildi. Mashg'ulotlar davomida talabalar Adobe Photoshop, Illustrator, CorelDRAW, Canva, Blender, Krita, Autodesk SketchBook kabi grafik dasturlarda ijodiy loyihalar yaratish, elektron portfolio shakllantirish, multimedia taqdimotlari tayyorlash hamda virtual ko'rgazmalarni tashkil etish bo'yicha amaliy topshiriqlarni bajardilar. Bu esa ularning innovatsion faoliyat tajribasini shakllantirishga xizmat qildi.

Shaxsga yo'naltirilgan yondashuv asosida har bir talabaning individual qobiliyati, qiziqishi va ijodiy salohiyatini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratildi. Raqamli ta'lim platformalari orqali individual topshiriqlar, mustaqil ta'lim resurslari va elektron maslahatlar tashkil etildi.

Tadqiqot jarayonida quyidagi ilmiy tadqiqot metodlaridan foydalanildi:

- ilmiy-pedagogik adabiyotlarni tahlil qilish va umumlashtirish;
- me'yoriy-huquqiy hujjatlar tahlili;
- pedagogik kuzatish;
- anketa so'rovi;
- yarim tuzilgan intervyu;
- ekspert baholash;
- pedagogik tajriba-sinov ishlari;
- test sinovlari;
- elektron portfolio tahlili;
- matematik-statistik tahlil.

Empirik tadqiqot bosqichida pedagogik kuzatish, anketa va suhbat metodlari orqali talabalarning raqamli kompetensiyalari, innovatsion faoliyatga tayyorgarligi, axborot texnologiyalaridan foydalanish darajasi hamda kreativ fikrlash ko'rsatkichlari aniqlandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Innovatsion ta'lim vositalari texnologik ta'lim jarayonida qo'llanilganda quyidagi o'zgarishlarga olib keladi:

- innovatsion ta'lim vositalarining;
- ta'lim tizimining tamomila o'zgarishi;

- o'quv jarayonining o'zgarishi;
- o'qituvchi faoliyatining o'zgarishi;
- talaba faoliyatining o'zgarishi;
- o'quv texnologiyalarining o'zgarishi;
- ta'lim mazmunining o'zgarishi;
- o'qitish shakli va metodlarining o'zgarishi;
- ta'lim tizimi boshqaruvining o'zgarishi;
- ta'lim maqsad va vazifalarining o'zgarishi;
- ta'lim natijalari va samaradorligining o'zgarishi.^[6]

Kuzatish va tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, har qanday innovatsiya yangi vosita yordamida ijtimoiy subyektlarning ehtiyojini qondirish va rag'batlantirish maqsadini ko'zlaydi.

Innovatsion faoliyat deganda yangi ijtimoiy talablarning an'anaviy me'yorlarga mos kelmasligi yoki shakllanayotgan g'oyalarning mavjud g'oyalarni inkor etishi natijasida vujudga keladigan tizimli muammolarni yechishga qaratilgan faoliyat tushuniladi. Ta'lim mazmunini yaxshilash, o'qitishning turli xil faol usullaridan va innovatsion ta'lim vositalaridan foydalanish zamon talabiga aylanib qolmoqda. Ta'lim jarayonida o'qituvchi mehnatining natijasi ko'p jihatdan o'quvchilarning faolligiga bog'liq. Buning uchun o'qituvchi yangiliklarni izlashi, tashabbuskorlik va ijodkorlik namunalarni ko'rsatishi, o'quvchilarda loyihalash, konstruksiyalash, modellash-tirish ko'nikmalarini shakllantirishi lozim.

XULOSA

Mazkur tadqiqot natijalari raqamli ta'lim muhitida bo'lajak tasviriy san'at fani o'qituvchilarini innovatsion faoliyatga tayyorlash bugungi kunda pedagogik ta'limning dolzarb yo'nalishlaridan biri ekanligini tasdiqladi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi, sun'iy intellekt vositalari, virtual va kengaytirilgan reallik texnologiyalarining ta'lim tizimiga kirib kelishi pedagoglarning kasbiy tayyorgarligiga yangicha talablarni qo'yimoqda. Shu bois bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarida nafaqat kasbiy bilim va amaliy ko'nikmalarni, balki innovatsion fikrlash, raqamli kompetensiyalar va kreativ yondashuvlarni shakllantirish zamonaviy pedagogik ta'limning ustuvor vazifasiga aylanmoqda.

Tadqiqotning amaliy ahamiyati shundaki, ishlab chiqilgan metodik tavsiyalar pedagogika oliy ta'lim muassasalarida "Tasviriy san'at", "Tasviriy san'atni o'qitish metodikasi", "Raqamli pedagogika", "Kompyuter grafikasi", "Grafik dizayn" kabi fanlarni o'qitishda, malaka oshirish kurslarida hamda o'quv-uslubiy majmualarni yaratishda foydalanish imkonini beradi. Kelgusida ushbu yo'nalish bo'yicha sun'iy intellekt asosidagi adaptiv ta'lim tizimlari, virtual va kengaytirilgan reallik texnologiyalaridan foydalangan holda tasviriy san'at ta'limini tashkil etish, raqamli kreativlikni baholash mezonlarini ishlab chiqish hamda pedagoglarning innovatsion kompetensiyalarini xalqaro standartlar asosida diagnostika qilish bo'yicha ilmiy izlanishlarni davom ettirish maqsadga muvofiqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risidagi Farmon. – Toshkent, 2020. <https://lex.uz/ru/docs/-5030957>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. O'zbekiston Respublikasida oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi. – Toshkent, 2019. <https://lex.uz/ru/docs/-4545884>
3. Mamadaliyev Q., Tolipov O'. Pedagogik texnologiyalar: nazariya va amaliyot. – Toshkent: O'qituvchi, 2021.
4. Ishmuxamedov R., Abduqodirov A., Pardayev A. Innovatsion pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
5. Abduqodirov A. A. Axborot texnologiyalari va masofaviy ta'lim. – Toshkent: Fan, 2019.
6. Tolipov O., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
7. Azizxo'jayeva N. N. Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat. – Toshkent: O'zbekiston, 2018.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №8(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.